

12) *Die Fahlerz — und Quecksilberlagerstätten Bosniens u. der Hercegovina*. Wien, 1907., IV + 121.

13) *Die Eisenerzlagerstätten Bosniens u. der Hercegovina*. Wien, 1910.

14) *Die montangeologische Verhältnisse der Braunkohlenablagerung von Banja Luka in Bosnien*. Sarajevo, 1914.

15) *Die fossilen Kohlen Bosniens und der Hercegovina*. I Bd., Wien, 1—403; II Bd. Sarajevo, 1921., 1—271.

Географски Одбор за Краљевину С. Х. С. — 21. јануара 1924. године основан је у Београду Географски Одбор за нашу краљевину, као орган Међународног Географског Савеза (Union Géographique Internationale). Задатак је овог одбора да у области наше краљевине руководи и потпомаже сва географска испитивања, а нарочито она, која буде покренуто Међународни Географски Савез, и да изнаходи новчана средства потребна за ова испитивања; даље да узима учешћа у приређивању међународних географских конгреса и у приређивању скупова словенских географа.

Географски Одбор држи скупштину сваке друге године. Чланови су скупштине: изасланици Академија Наука у Београду и Загребу, представници Географије на Универзитетима у Београду, Загребу и Љубљани и на Философском Факултету у Скопљу, представник Географског Друштва у Београду и други научни радници, које управа овог одбора буде позвала. Скупштина саслушава извештај о раду управе, бира нову управу и одређује јој главне правце рада. Она решава већином гласова. У случају подједнаке поделе гласова већина је на оној страни где је председник.

Управу чине најмање шест чланова. Њих скупштина бира на две године, а они могу бити изабрани и за следећу периоду. Чланови управе бирају између себе председника, подпредседника и секретара. Дужност је управе да предузима све мере, како би Географски Одбор што боље извршио свој задатак. Управа може одредити поједине своје чланове да воде послове око испитивања извесних географских проблема. Управа бира изасланике, који ће је представљати на скупштинама Међународног Географског Савеза. Управа доноси одлуке већином гласова. У случају подједнаке поделе гласова, већина је на оној страни где је председник.

У 1924. и 1925. години управу Географског Одбора чине: Јован Цвијић, као председник; генерал Ст. Бошковић, начелник Војно-Географског Института, као подпредседник; Д-р Боривоје Ж. Милојевић, професор Универзитета, као секретар; и Д-р Милан Шеноа, професор Универзитета, Д-р Павле Вујевић, професор Универзитета, и Д-р Петар С. Јовановић, доцент Универзитета, као чланови управе.

Б. Ж. Милојевић.

Спелеолошка Секција Географског Друштва у Београду. — Географско Друштво на својој редовној седници од 25. окт. 1924. год., на предлог свога председника, Г. Јована Цвијића, основало је Спелеолошку Секцију, са задатком да помаже и руководи испитивањем пећина, јама и понора, као и њихове подземне хидрографије, у свима нашим земљама где су распрострањене карсне појаве.

На овој седници конституисан је и Одбор за Спелеолошку Секцију, који је састављен од ових чланова: Јован Цвијић, Председник Академије Наука; Виктор Апфелбек, Директор Земаљског Музеја у

Сарајеву; Др. Радивој Симоновић, лекар; Др. Јосип Пољак, кустос Геолошког Музеја у Загребу; Др. Сениша Станковић, ванр. проф. Университета у Београду; Антоније Лазић картограф Географског Института Университета и секретар Одбора, Михаило С. Радовановић, асистент Географског Института Университета. Осим поменутих чланова, у Одбор ће ући један технички официр и један стручњак који ће се бавити проучавањем преисторијских налазака.

Мих. С. Радовановић.

Словенска Комисија за испитивање сточарских кретања на Карпатима и Балканском Полуострву. — Ова је комисија основана на I. Словенском Конгресу Географа и Етнографа у Прагу. На првој седници комисије, која је одржана у Клиновцу 26. јуна 1924. године, донесени су ови закључци:

1. Председништво комисије прелазиће сваке године наизменце на представнике словенских држава, који припадају комисији. Секретар се има изабрати у месту пребивања председника.

2. Према избору Конгреса комисију сачињавају: Крум Дрончилов, Софија; Виктор Дворски, Праг; Боривоје Ж. Милојевић, Београд; Лудомир Савицки, Краков; ванредни чланови: Јиржи Крал, Праг; Вказимир Кубијовиц, Краков; Војислав Радовановић, Београд; Стефан Шишков, Софија.

3. За 1924/25. академску годину председништво је поверено Лудомиру Савицком, а секретарство Вказимиру Кубијовицу.

4. Прикупиће се комплетна и прецизна библиографија сточарских кретања у Карпатима и на Балканском Полуострву. Овај ће материјал прибрати Секретаријат, начинити индекс и његов препис послати свим члановима Комисије.

5. Основаће се колекције ради лакшег изучавања сточарења у свакој заступљеној држави. Ове ће се колекције поверити на чување Географском Институту у Софији и Београду, и Географском Друштву у Прагу и Кракову.

6. Колекције ће садржати све публикације које се тичу сточарских кретања, карте, фотографије и цртеже о томе. Представници појединих држава ће се постарати да прикупе по четири екземплара публикација и другог, и то ће се узајамно преко Секретаријата послати за колекције у Београду, Кракову, Прагу и Софији.

7. Учиниће се апел на лингвисте да нотирају терминологију из сточарског живота, да би се тако припремило издање једног свесловенског речника, који ће садржати све термине и изразе у сточарству Карпата и Балк. Полуострва.

8. Упутиће се апел и проглас у географским и етнографским публикацијама свих словенских држава, да би се олакшала концентрација научних напора свих словенских народа на истраживањима из области сточарских кретања.

9. Комисија ће се увећати сарадницима тиме, што ће у свој круг призвати све испитиваче који се интересују проблемом сточарских кретања ма с ког гледишта, т. ј. сем географа и етнографа и историчаре, економисте, ботаничаре, лингвисте, преисторичаре и т. д.

10. Што је пре могуће приредиће се екскурзија у најкарактеристичније крајеве за сточарска кретања у Пољској, Чехословачкој, Бугарској и Југославији. Да би се утврдио циљ и методе истраживања,

комисија ће се служити мерилом стеченим при екскурзији. Комисија се нада да ће на тај начин постићи резултате и хомоген материјал, на основу кога ће се моћи поредити сва сточарска кретања у Карпатима и на Балк. Полуострву.

Ђорђе М. Обреновић.

Природне области Чехословачке.¹ — Писац истиче мало пространство Чехословачке, а затим разматра њену велику разноврсност рељефа. Даље наглашује да је Чехословачка с добрим разлогом назвата срце Европе. И ако средиште Европе лежи нешто даље према Североистоку, језгро европског становништва налази се у граничној области између Чешке и Моравске. Према томе Чехословачка лежи у прелазној области између густо насељеног Запада и незнатно насељеног Истока.

Положај Чехословачке између варисциског и алписко-карпатског планинског лука има првокласан значај. Између поменута два планинска појаса пружа се средњеевропска низија, која лежи у сливу Дунава и према томе стоји у непосредној вези са панонским басеном. Уздужна осовина Чехословачке лежи тачно у средишној дунавској низији, између Чешке Масе и Карпата. Чехословачка је дакле на развођу река које утичу у северна европска мора и оних што се уливају у Црно и Средоземно Море. Услед тога она представља природно средиште за саобраћај између северне и јужне, источне и западне Европе.

Затим писац издваја у Чехословачкој две главне природне области. Прва је у сливу реке Лабе и њене главне притоке Влтаве; то је права Чешка. Другу чине Карпати са низијом на левој обали Дунава и у горњем току Тисе; у тој су области Словачка и Поткарпатска Русија. Ове две области разликују се како хидрографски тако и у погледу геолошке грађе и морфолошког развитка.

После кратке тектонско-геолошке карактеристике обеју области, писац узгред помиње да су на јужној суподини Карпата констатоване терасе великог панонског језера до висине од преко 500 м.

Физиографске одлике Чехословачке биле су од утицаја и на живот њеног становништва. На западу је, у Чешкој, област напредне фабричке индустрије. Овде су се развили велики градови, чија је околина богата каменим и мрким угљем. Заштићена од хладних северних и кишовитих западних ветрова ова област има релативно топлу суву климу, али годишња количина атмосферског талога ипак је довољна за усеве. Саобраћај и трговина овог дела Чехословачке управљени су према Атланском Океану. Међутим, на Истоку, у области Карпата, насеља има сама у долинама, где је становништво сакупљено у малим градовима и великим селима, и њихово је главно занимање производња дрвене грађе, док је на високим планинским суватима развијено искључиво сточарство.

Утицај орографских прилика на развитак комуникација у Чехословачкој сасвим је очевидан. Још од преисторијских времена сви главни чешки путеви укрштали су се на месту где данас лежи Праг, у коме правцу конвергирају и све знатније чешке реке. Стари су путеви избегавали узане и дубоке долине, док железничке пруге данас већином воде кроз њих, искоришћујући алувијалне равни које су развијене час на левој час на десној обали реке. Услед тога, са развитком

¹ *Julie Moscheles: Natural regions of Czechoslovakia, The Geographical Review, New York, October 1924.*